

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár:

Egész évre 8 korona, félévre 4 korona
negyedévre 2 korona, egyes szám ára
20 fillér.

Nyilttér sora 40 fillér.

Hirdetés nagyság szerint.

A lap szellemi részét illető közlemények
a szerkesztőséghez intézendők.

Előfizetési pénzek és reklamációk

Feigl Gyula

kiadó címére küldendők.

XXVII. évfolyam.

Felelős szerkesztő:
JAMBRITS LAJOS.

7. szám.

A hírlapi hajsza.

Nincs több olyan remek intézménye a jelenkornak, mint hírlap irodalma. — A vasut, posta, távirat és telefon, a gőz és a villamosság, a tudomány és ismeret, az ügyesség és leleményesség: mind az ő szolgálatába szegődtek, csak hogy nagygyá, hatalmassá, utólérhetetlenné tegyék.

Es csodálatos: épp a hírlapíráshoz semmiféle okiratokkal igazolható minősítés nem kell, holott azt még a legkisebb hivatal betöltéséhez feltétlenül megköveteli a törvény. A hírlapíró minősítő dokumentumát ő maga állítja ki magának: a saját kézírata adja meg neki a kvalitást.

Ez egyúttal legmegbízhatóbb biztosítéka annak, hogy csak rátermettek léphetnek erre a sok kellemességet, de nem kevesebb töviseket is rejtő pályára. Mindenki itt a maga belátása szerint érvényesítheti tehetségét, ám mégis minden sor írásánál számot kell vetnie ama közönség izlésével és bírálati jogával, amelynek részére ír.

Hát bizony, ne tagadjuk, a botlások e pályán sincsenek kizárva. A legbecsületesebb, leglekiismeretesebb hírlapíróval is megeshet, hogy meggyőződése helytelen irányba vezet. A jóhiszeműség megvan, az ügy, amelynek érdekében küzd, is jó, s mégis akaratlanul meg nem érdemelt károkat okoz egyeseknek, holott szándéka csak a rossznak, a hibának, a bűnnek ostromozása volt. A látszat a bizonyítékok nagy halmazát mutatja, a való tén egész más világításba helyezve a kritika tárgyát, de a lázas sietséggel dolgozó és az olvasó közönség szenzáció-vágyával számolni kénytelen hírlapíró a bíróságéhoz hasonló vizsgálatot nem tarthat, mielőtt cikkének megírásához fogna.

Ki tarthatja e miatt a hírlapírodalmat haszontalan dolognak? Kinek jutna eszébe például a vas-

utat hiábavaló intézménynek nevezni, csak azért, mert vasuti szerencsétlenségek, kikéklások történnek.

A legtöbb veszélyrel járó kikéklás: a hajsza, melyet a lapok azok ellen indítanak, akiknek működését — nézetük szerint — megrovás illeti. Kevés eset fordul elő, ahol ez a megrovás igazságtalan volna, de mégis előfordul. A megtámadott nincs mindig abban a helyzetben, hogy igazát azonnal bebizonyítsa, a látszat is ellene van, mert hiszen ha nem volna ellene, az újságíró meg nem támadhatná. A hírlapírodalmi ítélőszéke rásújtott, s azon hosszú idő alatt, amíg a sajtóbírósnak nem nyújt elégtételt, a „nem mozdul a levél szél nélkül“ elvénél fogva a nagy Galeotto karmai között fickándozik a hírlapi hajsza áldozata. Még jó, ha van annyi pénze, hogy sajtópórt indíthasson. De sokszor előfordul, hogy pénz híján, az illetőn szárad a gyanu.

Sajtótörvényünk, amely — mint azt az illetékes tényezők is régóta belátják — reformra szorul, s az már készül is. Felvetjük azt az Ausztriában már megvalósított eszmét, hogy vajjon nem volna-e célszerű a lapokat arra törvényesen kényszeríteni, hogy mindenkor, amikor valakit megtámadtak, kötelesek legyenek, az illetőnek cáfolatát is közzétenni. A tisztességes újságok, melyek eddig is, minden kényszerítés nélkül, módot nyújtottak az igazolásra, az ilyen törvényes előírástól éppenséggel nem ijednének meg, a tisztességtelenség, a minden áron — s ha kedvük tartja, a mások becsülete árán is — szenzációt hajhászó lapok azonban bizonyára óvakodni fognak attól, hogy olyasvalakit támadjanak, a ki már másnap vagy másik héten világ gunyára be fogja bizonyíthatni a támadó újság aljas szándékát.

A sajtószabadságnak ehhez a kérdéshez semmi köze. A szabadságnak nem szabad szabadosságá fajulni, s a hírlapi hajsza is csak akkor jogosult,

ha nem bántja a mocsoktalan egyéni becsületet, amely minden önérzetes embernek legdrágább, féltett kincse. A tisztességes sajtó pedig csak örülhet azon, ha a sajtószabadsággal mérő ellentétben álló üzelmek lehetetlenné tétetnek.

A pénzügyi javulása.

Közgazdaságunkra ólomsúlyként nehezedett a pénzügyi kedvezőtlen helyzete. A magas kamatláb megnehezítette a kereskedelmi forgalmat, a pénzügyi intézetek, melyek különben a befolyt esztendőben eléggé sikeresen működtek, mégsem dolgozhattak olyan keretekben, mint olcsó kamatláb mellett. Maga az állam gépezetében is kerékkötőnek bizonyult a drága pénz. Újabb beruházási költségre alig lehetett gondolni, s ennek következtében az építőipari válság által is hátrányosan befolyásolt közmunkák csak lassu tempóban haladtak, nagy kárára a közgazdasági életnek. Megint egyszer bebizonyult, hogy a közjóllét emelésére nem elegendő, ha a politika nyájas arcot mutat, a pénzügyi piac fölött pedig borús az ég.

Nem azért beszélünk a pénzügyi kedvezőtlen viszonyairól mult időben, mert a helyzet immár abszolút kielégítő. Még korántsem. De némi fordulat mégis csak beállott, még pedig kétségtelenül a jó felé. A merevség megtört; amihez az impulzust az angol bank, a pénzügyi vezető intézete, adta meg. Leszállította a kamatlábat egy százalékkal, s több, mint valószínű, hogy példáját a kontinens valamennyi állami bankja követni fogja. Az angol bank leszállított 5%-os rátája így és még nagyon magas, — magasabb, semhogy a közgazdasági tevékenység korlátok közé szorítva ne lenne és felkelhetné a vállalkozási kedvet.

Tárca.

A feloldatlan hetes hangzat.

(Folytatás.)

Alig telt el egy hét, s megint levelet kaptam ismeretlenemtől, még pedig az elsőnél sokkal szellemesebbet. Örömet fejezte ki a felett, hogy csekély sorai — ha tudni illik nem pusztán udvariasságból írtam — újabb erőt adnak az általam oly igazán festett pályán, melyen egy nagy zeneköltőt sohasem tudnak eléggé méltányolni.

— Volna bár sok ily derék nő — gondoltam magamban — úgy soha egy kritikuskának se köszönnék.

A levél végén sajnálkozva vallotta meg, hogy nem tudja, mit neveznek hetes hangzatnak; sajnálkozva, mert ha tudná, úgy kétségkívül inkább élvezhetné azt, amit sajtóhibának nézett. Egyszermind fel szólított, hogyha időm enged, s terhemre nincs: egy-két szóval magyarázzam meg: mi a hetes hangzat?

Válaszomban minden elmésségemet összeszedtem. A hetes hangzatra vonatkozólag megjegyeztem, hogy

magyarázatom megérthetése bizonyos elméleti előismereteket tételez föl.

Ez természetesen egy harmadik levelet vont maga után, melyben ismeretlenem töredelmesen megvallotta, hogy ámbár könnyedséggel zongorázik, műkedvelői hangversenyekben is részt vesz, de elméleti ismerete semmi sincs. Azonban tanácsomat kérte egy könnyen megérthető öszhangzat tan iránt, melyből a harmonia elemeit megtanulhassa. Egyúttal elmondott egyet-mást eddigi életéről, megemlítvén, hogy özvegy, ami különösen fokozta kíváncsiságomat és gyengéd érzelmekkel ostromolta szívemet.

Levelét nagy örömmel olvastam, mint szintén az utóiratot, melyben — hő érzelmektől indítva — nyilatkoztam, mennyire szeretném ismerni nemcsak műveimet, hanem a személyemre vonatkozó körülményeket és eseményeket is, amik művészetem kifejtésére befolyással voltak.

Világosan láttam innen, hogy szellemes örvegyem gyengéd érzelmektől zaklatott állapotomhoz hasonlóan szenved, s készséggel ragadtam tollat, szintén megismertetni körülményeimmel, melyek közé a többinél olvashatóbb kerek betűkkel iktattam, hogy még eddig — sohasem lévén nő — nem élveztem azt a boldogságot,

amit nő ember élvezhet. Utóiratilag pedig arra a vakmerőségre is vetemedtem, hogy oly szellemben vázolt életírása mellé a fényképét is kértem. Mert csak így lehet teljes fogalmam egy lényről, kit szép szellemeért oly nagyon tisztelek.

A válasz nem késett. Igérve volt benne újabb óhajtam rövid idő alatti teljesítése, oly kikötés mellett hogy én is megküldjem arcképemet, szintazon okból, mert egy nagyra becsült művészről csak úgy lehet helyes fogalmat szerezni, hogy ha földi része is mindig előttünk áll.

Siettem egy fotográfushoz, s hogy egészen szelelhetővé tegyem személyem porhüvelyét tetőtől-talpig levéttetem magamat. A kép elkészült s a hátra emléklől ezt írtam: „A nem sokára telendő hetes hangzat teloldójának.“ Ehhez mellékeltem levelemben pedig intettem, hogy jövőre se ingadozzon dicséretes szorgalma, melynek addigi gazdag eredménye folytán legközelebbi alkalommal a kérdéses hetes hangzattal fogok értekezni.

Alig tettem postára küldeményemet, amikor a várt fénykép megérkezett.

Minő meglepetés! Minő kellemetlen meglepetés! Minő öröm!

Sirolin

Ez az új gyógyszer a tüdőgyógyászatban, megkülönböztetve a köhögést, influenza, és egyéb betegségeket.

**Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza**

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értékesen tájékozódni is tudnak, kérjen mandevél
„Roche“ eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche“

Roche's original medicine is guaranteed to be effective.

